

Preek over Matteüs 16:16-19

- Neede, 17 maart 2024
- Kees van Dusseldorp
- geïntegreerd met gemeentegesprek

Thema: Wat betekent het dat de kerk 'van Jezus' is?

votum en groet

NLB 972:1,5,10 Hoe goed, o Heer, is 't hier te zijn

gebed

lezen: Matteüs 16:13-23

verkondiging Matteüs 16:16-19

Opwekking 797 U roept ons samen als kerk van de Heer

inleiding op gesprek

onderling gesprek

GK06 119:1,2 De kerk van alle tijden

gebed

Psalm 40:4,6 NPB Bezielt geef ik de blijde boodschap door

belijdenis

collecte

NLB 425 Vervuld van uw zegen

zegen

Gemeente van Christus,

Als je het woord 'kerk' laat vallen, zijn reacties vaak best negatief. 'De kerk? Daar wil ik niets mee te maken hebben. Vanuit de kerk is er zoveel onrecht goedgepraat, is er zoveel misbruik gemaakt van mensen. De kerk is als instituut opgetuigd met allerlei menselijke regels en afspraken. In de kerk en over de kerk worden zoveel discussies gevoerd die buiten het gewone leven staan. Van de kerk moet je het niet hebben als er problemen zijn. Het is lang niet altijd een sociaal veilige omgeving. Geloof in Jezus, dat is belangrijk. Misschien kan nog wel beter zonder een kerk.'

Dit soort gedachten hoor ik niet alleen in het dorp en in de media. Maar ook in gesprekken met jullie. In de kerkenraad zeiden we tegen elkaar: laten we wat vaker spreken over onze 'geloofsgemeenschap' dan over onze 'kerk'. Trouwens, veel van dit soort gedachten bekruipen mij ook wel eens. Of denk je dat een predikant altijd wel blij zal zijn met de kerk? Met wat er in de kerk gebeurt? En hoe het in de kerk toegaat?

Nu kan ik hier een heel betoog over houden. Hoe belangrijk de kerk is. Wat je eraan hebt. Waarom er een kerk moet zijn. Hoe al die verschillende kerken ontstaan zijn. En hoe je je voor de kerk moet inzetten. Ik kan ook positieve verhalen en ervaringen met de kerk vertellen. Want die zijn er ook, Mensen die met liefde over de kerk spreken. En zich er helemaal voor inzetten. Maar je voelt hem al aankomen: dat ga ik niet doen.

**

Ik wil met je terug naar Jezus. Eén keer zegt Jezus iets over de kerk. En dat raakt mij. 'Ik zal mijn kerk bouwen' zegt Hij tegen Petrus en de andere leerlingen. 'Mijn kerk'. Het is de enige keer dat Jezus zoiets zegt. Terwijl er nog helemaal geen kerk in de wereld is. Terwijl steeds minder mensen Hem vertrouwen. Terwijl Hij weet dat men hem zal vermoorden. Met die kennis spreekt hij over de tijd die na zijn dood en opstanding zal aanbreken. En zegt Hij: 'Ik zal mijn kerk bouwen'.

'Mijn kerk', zegt Jezus. Vind je dat niet ontroerend? Hij zegt niet: 'Ik zal een kerk bouwen'. Of: 'Ik zal de kerk bouwen'. Of 'Ik zal jullie kerk bouwen'. Maar: 'Ik zal mijn kerk bouwen'. Is dat de kerk in ónze wereld? In al die verschillende tradities? Met al die mooie en soms lelijke praktijken? De kerk van Jezus Christus? Zijn wij dat met elkaar? Als NGK 'De Schakel' in Neede? Een kerk van Jezus Christus?

Ja, ik zou niet weten hoe ik het anders moet uitleggen. Als Jezus zegt: 'Ik zal mijn kerk bouwen'. En er ontstaat een kerk in de wereld. Waar wij bijhoren. Dan is dat is die kerk die Jezus Christus belooft te bouwen. Die Hij 'mijn kerk' noemt. Natuurlijk is het breder dan dat. De kerk van Jezus Christus in deze wereld. Het is ook een doorgaande beweging. Maar het is ook een concrete verzameling van mensen. Een geloofsgemeenschap.

**

Ik vind dat ontroerend. Om twee redenen. Allereerst dat een groep mensen die bij elkaar komt door Jezus 'zijn kerk' wordt genoemd. Moet je kijken wat wij zijn: Invloedrijke mensen en eenvoudige mensen. Oudere en jongere mensen. Gezonde en zieke mensen. Vrolijke en verdrietige mensen. Zakelijke en emotionele mensen. Slachtoffers en daders. Kortzichtige en egocentrische mensen. Mensen die het vaak fout hebben en die soms echt verkeerde keuzes maken. Of zich slecht gedragen. Mensen die vrede brengen en

verstandige dingen zeggen. Jezus noemt ons 'mijn kerk'. Wat een wonder! Wat een genade! Dat Hij zijn naam verbindt aan een menselijk clubje. En aan zoveel andere menselijke gemeenschappen in deze wereld. We zouden zelf niet durven zeggen dat we een kerk van Jezus zijn. Maar Hij zegt het zelf: 'mijn kerk'. Goed om jezelf af en toe voor te houden. Wij zijn niet van onszelf, maar van Jezus Christus.

En de tweede reden dat ik dat ontroerend vind, is dat Jezus zelf 'in charge' is. Hij is degene die de leiding heeft. Ook vandaag. 'Ik zal mijn kerk bouwen', zegt Hij. Jezus zegt dit tegen zijn leerlingen en gaat vervolgens langzaam maar zeker richting Jeruzalem. Om daar te sterven. Na zijn dood aan het kruis staat Hij weer op uit de dood. Gaat Hij naar de hemel om vandaaruit actief te zijn op aarde. Denk niet dat Hij ver weg is. Of dat je nooit kunt ontdekken wat Hij doet. Waar Hij mee bezig is. Waar Hij is.

Wil je Jezus aan het werk zien? Kijk dan naar de kerk. Hij is bezig zijn bouwplan uit te voeren in onze wereld. In onze tijd. In ons land. In onze omgeving. In onze gemeenschap. Wil je Jezus leren kennen? Laat je dan inlijven bij zijn kerk. Hoe klein menselijk die soms ook functioneert. Ook al zijn er bijna geen leeftijdgenoten. En vinden je vrienden heel andere dingen belangrijk. Of gaat het niet zoals jij denkt dat het moet.

Wil je meewerken aan de missie van Jezus? Doe dan mee met zijn kerk. Kom naar de samenkomsten om samen Jezus te eren. Zijn liefde en wijsheid te ontvangen. En bij Hem te zijn. Werk mee aan de opbouw van zijn kerk. En zet je in voor de opdrachten die Jezus aan zijn kerk heeft meegegeven.

**

'Ik zal mijn kerk bouwen', zegt Jezus. Met als basis de belijdenis van Petrus: 'U bent de Messias, de Zoon van de levende God'. Iedereen die tot die belijdenis komt, die komt bij de verzameling van mensen die gered worden. Dat is blijkbaar de kerk: de verzameling van mensen die Jezus als Redder erkennen. Mensen die erkennen dat ze gered moeten worden. Van de zonde, van het kwaad, van de gebrokenheid, van de dood. Omdat ze het zelf niet kunnen. Mensen die door Jezus beseffen dat de levende God van hen houdt.

Het is mooi om te zien dat Petrus zelf tot die belijdenis komt. Jezus zegt niet: 'Geloven jullie dat ik de Christus ben?' Jezus vraagt: 'Wie denken jullie dat Ik ben?' Zo werkt het: je komt tot de conclusie dat je bij Jezus moet zijn. Door studie, door ervaring, door gebed, op wat voor manier ook. Geloof in Jezus kun je niet afdwingen. Je moet zelf tot die belijdenis komen: 'U bent mijn Redder. U bent mijn Heer.' En tegelijk is dit een belijdenis, waarvan Jezus zegt: die komt van God zelf. 'Het is je niet door mensen van vlees en bloed geopenbaard, maar door mijn Vader in de hemel'. Dat blijkt ook, als Petrus even later mega de fout in gaat door kortzichtige kritiek te geven op de woorden van Jezus. Aan de ene kant is het dus volledig je eigen belijdenis. Je wordt er zelf toe geroepen: Wie is Jezus volgens jou? En tegelijk is het dus volledig het werk van de Vader. Wat je niet ergens kopen of krijgen kunt.

Geldt dat voor jou? Dat je Jezus erkent als je Redder? Geloof je dat je jezelf niet kunt redden, en dat alleen Jezus dat kan? Geloof je dat Jezus van de levende God komt? En dat Hij jou bij de Vader brengt? Dan ben ook jij een christen. Punt. Iemand die toegevoegd is aan de verzameling van mensen die bij Christus horen. Van wie Jezus zegt: je hoort bij 'mijn kerk'. Aan jou de uitdaging om dat op te pakken en in te vullen.

**

Het is een unieke tekst. De enige in de Bijbel waarin Jezus iets zegt over de kerk. 'Het is 'mijn kerk'. Ik zal die bouwen. Van mensen die geloven dat ik de Redder ben'. En 'de poorten van het dodenrijk zullen haar niet overweldigen', voegt Jezus eraan toe. Een krachtige belofte. Dat is de glans van de kerk. Die draagt de glans van het leven.

Jezus zegt het als Hij op weg is naar de dood. Dat gaat Hij zijn leerlingen in de komende dagen steeds meer uitleggen. Zij moeten dat weten, voor ze aan iedereen mogen vertellen dat Jezus de Christus is. Want de kerk is niet van een Heer die iedereen onderwerpt, die alle problemen met een vingerknip oplost, die succes, rijkdom en voorspoed brengt. De kerk is van een Heer die de gebrokenheid en zonde van de wereld in zich opzoog en daaraan kapot ging. Een Heer die het liet gebeuren, en toch doorging zonder zijn vertrouwen te verliezen in de Vader. Een Heer die zich in het bijzonder ontfermde over de zwakken, de armen, de zieken, de oneerlijk behandelde mensen. Die de weg door het graf heen ging om het leven te redden. Die de onweerstaanbare kracht van de liefde liet zien. Dat moeten de leerlingen leren, voordat het project 'kerkbouw' van start kan gaan.

'De poorten van het dodenrijk zullen mijn kerk niet overweldigen.' De kerk draagt de glans van het leven. Dat is een krachtige belofte. Niet dat je gered wordt als je bij een kerk hoort. Dat gaat niet automatisch. Maar wel dat de kerk een bijzondere gemeenschap is. De glans van de kerk is het leven dat daar gegeven wordt. Een leven dat nooit meer kapot gaat, ook al zijn er bedreigingen, verleidingen en aanvallen. De glans van de kerk van Jezus is het eeuwige leven.

**

Straks spreken we met elkaar door over onze geloofsgemeenschap. Ik hoop dat je meedoet. Als je blij bent met de kerk. Of als je negatieve ervaringen hebt met de kerk. Als je enthousiast bent over de gemeente. Of als je kritiek hebt op de kerkenraad. Als je heel veel tijd en geld aan de kerk geeft. Of als de kerk onderaan je prioriteitenlijstje is komen te staan. Echt: het een is niet beter dan het ander. Waarschijnlijk heb je waardevolle inbreng. Zou je die willen inbrengen ten dienste van deze kerk van Jezus?

Het leek mij goed om te beginnen bij de eerste keer dat er in de Bijbel iets over de kerk wordt gezegd. Het is Jezus zelf die erover begint. In de lijdenstijd: 'Ik zal mijn kerk bouwen. Van mensen die geloven dat ik de Redder ben. Aan die kerk geef ik de glans van leven.' Het is aan jou en aan ons samen hoe we dat oppakken en invullen.

Amen